

โครงการ การอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง การพัฒนาทักษะด้านการใช้ปัญญาประดิษฐ์ สำหรับเจ้าหน้าที่สำนักงาน ของเครือข่ายห้องสมุดกรุงเทพมหานคร

เลขที่สัญญา : 32/2568

หัวหน้าโครงการ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดวงแก้ว เงินพูลทรัพย์

หน่วยงาน : สาขาวิชาศิลปศาสตร์

ความเป็นมาของโครงการ

ปัญญาประดิษฐ์หรือเอไอ (Artificial Intelligent: AI) เป็นเทคโนโลยีที่ใช้คอมพิวเตอร์ทำงานแทนมนุษย์ มีแนวโน้มได้รับความนิยมใช้มากขึ้นทั้งในการดำเนินชีวิตประจำวันและการปฏิบัติงาน จากผลการสำรวจของ ปีบีดี โอ แบงค็อก รีเสิร์ช (2567) พบว่า คนไทยในเขตกรุงเทพมหานครและเมืองหลักต่างๆ ของประเทศ จำนวน ร้อยละ 73.84 ได้ใช้ประโยชน์จากปัญญาประดิษฐ์ เนื่องจากช่วยเพิ่มความสะดวกสบายช่วยประหยัดเวลา และช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานให้ดีขึ้น การปฏิบัติงานห้องสมุดประชาชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครมีภารกิจหลักในการบริการสารสนเทศเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้แก่ผู้ใช้ทุกกลุ่มอย่างเท่าเทียม หากได้นำปัญญาประดิษฐ์มาใช้ในการปฏิบัติงาน เช่น การวิเคราะห์ข้อมูลและพฤติกรรมผู้ใช้ การให้บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าผ่านระบบอัตโนมัติ การให้บริการสารสนเทศตามความต้องการเฉพาะกลุ่มหรือบุคคล เป็นต้น จะช่วยให้ห้องสมุดฯ สามารถให้บริการสารสนเทศที่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับประชาชนได้ต่อไป

ห้องสมุดประชาชนกรุงเทพมหานครเป็นสถานที่ส่งเสริมการเรียนรู้มาตลอดทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย โดยมีการจัดหาทรัพยากรและกิจกรรมการเรียนรู้ ส่วนมาตรฐานการเรียนรู้ของห้องสมุดประชาชน พบว่า ต้องจัดให้เป็นศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ ศูนย์การจัดกิจกรรม เครือข่ายการเรียนรู้ให้การศึกษา เผยแพร่วัฒนธรรม ส่งเสริมการเรียนรู้ทางสารสนเทศ จัดให้เป็นห้องสมุดเสมือนจริง รวมทั้งพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการให้บริการสารสนเทศและการจัดแหล่งการเรียนรู้ในชุมชน รวมทั้งสร้างความเข้าใจกับชุมชนให้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ในขณะที่สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช มีการจัดการเรียนการสอนให้ความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการพัฒนาอาชีพมาอย่างต่อเนื่อง และด้วยวิสัยทัศน์และพันธกิจในการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตตามที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้ลงนามความร่วมมือทางวิชาการกับกรุงเทพมหานคร เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนากรุงเทพมหานครให้เป็นมหานครแห่งการเรียนรู้ เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2562 และมีการลงนามความร่วมมือต่อเนื่อง เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2565 จากการจัดโครงการบริการสังคมภายใต้ความร่วมมือระหว่างสองหน่วยงานนี้มาอย่างต่อเนื่อง ทำให้เห็นว่ากรุงเทพมหานคร มีกลุ่มประชากรหลากหลายทั้งด้านชาติพันธุ์ รายได้ แหล่งท่องเที่ยว ที่แตกต่างกันไปในแต่ละเขตมีการผสมผสาน วัฒนธรรม ความเป็นอยู่ ประเพณี วัฒนธรรม รูปแบบการเรียนรู้ ส่งผลต่อการให้บริการสารสนเทศและการจัดแหล่งการเรียนรู้ในชุมชน ต้องได้รับพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับการสัมภาษณ์แบบ focus group จากผู้เข้าร่วมโครงการ ผู้บริหาร เมื่อสิ้นสุดโครงการของปีงบประมาณ 2567 พบว่าผู้เข้าร่วมโครงการมีความต้องการพัฒนาความรู้ความสามารถด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการปฏิบัติงานและการให้บริการสารสนเทศ

ด้วยเหตุผลข้างต้น สาขาวิชาศิลปศาสตร์จึงเห็นสมควรให้มีการจัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง “การพัฒนาทักษะด้านการใช้ปัญญาประดิษฐ์สำหรับเจ้าหน้าที่สำนักงาน ของเครือข่ายห้องสมุดกรุงเทพมหานคร” ซึ่งกิจกรรมในโครงการประกอบด้วยการบรรยายภาคทฤษฎีที่ให้ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ และ

การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการที่เปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ทดลองและฝึกปฏิบัติการใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์” โดยการดำเนินงานสอดคล้องกับตัวชี้วัดของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชดังนี้

ความสอดคล้องตามตัวชี้วัดการกำหนดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาเชิงยุทธศาสตร์ กลุ่มที่ 3 พัฒนาท้องถิ่นหรือชุมชนอื่น เพราะโครงการมีกิจกรรมที่พัฒนาและสร้างศักยภาพให้องค์กรในชุมชน ได้แก่เจ้าหน้าที่สำนักงานของเครือข่ายห้องสมุดกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นกลุ่มบุคคลและเป็นองค์กรสำคัญที่มีหน้าที่ในการพัฒนาการศึกษาผ่านการให้บริการสารสนเทศแก่ประชาชนในชุมชน และตอบสนองตัวชี้วัดการพัฒนาเชิงพื้นที่ ที่ช่วยเพิ่มสัดส่วนจำนวนโครงการบริการวิชาการหรือโครงการเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ของสถาบันอุดมศึกษาในการถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีรวมถึงตัวชี้วัดการมีส่วนร่วมของบุคคลหรือหน่วยงานในชุมชน พื้นที่ หรือภูมิภาค เพราะความต้องการหัวข้อในการอบรมเรื่องปัญญาประดิษฐ์นี้มาจากความต้องการของกลุ่มเป้าหมายคือสมาชิกเครือข่ายห้องสมุดกรุงเทพมหานคร จากการสำรวจความต้องการและการถอดบทเรียนในการจัดโครงการที่ผ่านมา

ความสอดคล้องตามตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัย คือการดำเนินโครงการสอดคล้องกับแผนพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) พันธกิจที่ 3 บริการวิชาการเพื่อบูรณาการความรู้ไปใช้ประโยชน์ต่อชุมชน สังคม และประเทศให้มั่นคงและยั่งยืน ตามประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 เพิ่มประสิทธิภาพระบบการให้บริการวิชาการแก่สังคม กลยุทธ์ที่ 5.1.2 สำรวจปัญหาและความต้องการของชุมชนสังคม เพื่อกำหนดนโยบายบริการวิชาการแก่สังคมและสอดคล้องกับอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยในการมหาวิทยาลัยที่ส่งเสริมการศึกษาให้กับบุคคลทุกกลุ่มอย่างเท่าเทียม และสอดคล้องกับตัวชี้วัดเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในเป้าหมายที่ 4 การสร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ด้วยเหตุนี้เจ้าหน้าที่สำนักงาน ของเครือข่ายห้องสมุดกรุงเทพมหานครควรได้รับการพัฒนาทักษะและการเสริมทักษะใหม่ เพื่อพัฒนาอาชีพและการทำงานในสำนักงาน การพัฒนาทักษะด้านการใช้ปัญญาประดิษฐ์จึงเสริมการพัฒนาในมิติทางสังคม เพื่อเชื่อมโยงให้เกิดความเข้มแข็งในการบริการสารสนเทศที่ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ตามนโยบายการพัฒนาแหล่งเรียนรู้และสนับสนุนการศึกษาตลอดชีวิตของกรุงเทพมหานคร และถ่ายทอดความรู้ในการสร้างความตระหนักรู้ในการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกอย่างรวดเร็วเมื่อมีการใช้ปัญญาประดิษฐ์ ทั้งนี้เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้เพื่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อพัฒนาทักษะด้านการใช้ปัญญาประดิษฐ์ สำหรับเจ้าหน้าที่สำนักงาน ของเครือข่ายห้องสมุดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อฝึกอบรมทักษะและประเมินผลด้านการใช้ปัญญาประดิษฐ์ สำหรับเจ้าหน้าที่สำนักงาน ของเครือข่ายห้องสมุดกรุงเทพมหานคร

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย : เจ้าหน้าที่สำนักงาน ของเครือข่ายห้องสมุดกรุงเทพมหานคร

ปริมาณกลุ่มเป้าหมาย : 40 คน

พื้นที่กลุ่มเป้าหมาย : กรุงเทพมหานคร

วิธีการดำเนินงานของโครงการ

1. เสนอโครงการ
2. ติดต่อประสานงานกับกลุ่มเป้าหมายและวิทยากร
3. สรุปผลความต้องการและเตรียมเอกสารการฝึกอบรม
4. จัดฝึกอบรมโดยการบรรยายและการฝึกปฏิบัติ
5. ประเมินผลและสรุปผล

ผลการดำเนินงาน

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ตอบแบบประเมินโครงการการอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “การพัฒนาทักษะด้านการใช้ปัญญาประดิษฐ์ สำหรับเจ้าหน้าที่สำนักงานของเครือข่ายห้องสมุด กรุงเทพมหานคร”

1) ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ตอบแบบประเมินโครงการการอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “การพัฒนาทักษะด้านการใช้ปัญญาประดิษฐ์ สำหรับเจ้าหน้าที่สำนักงานของเครือข่ายห้องสมุด กรุงเทพมหานคร” วันที่ 21 กรกฎาคม 2568

ตารางที่ 1 ได้รับความรู้เพิ่มขึ้นจากการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการฯ ครังนี้หรือไม่

ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
เพิ่มขึ้น	40	100.00
ไม่เพิ่มขึ้น	-	-
รวม	40	100.00

ตารางที่ 1 พบว่าผู้ตอบแบบประเมินได้รับความรู้เพิ่มขึ้นจากการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการฯ จำนวน 40 คน (ร้อยละ 100)

ตารางที่ 2 ข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	10	27.80
หญิง	30	72.20
2. อายุ		
21 – 30 ปี	10	19.40
31 – 40 ปี	12	33.30
41 – 50 ปี	12	33.30
51 – 60 ปี	6	13.90
3. ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	3	8.30
ปริญญาตรี	29	69.40
ปริญญาโท	8	22.20
4. หน่วยงาน		
กลุ่มงานบริหารแหล่งเรียนรู้	5	13.90
กลุ่มงานห้องสมุดและการเรียนรู้ 1	17	41.70
กลุ่มงานห้องสมุดและการเรียนรู้ 2	18	44.40
รวม	40	100.00

ตารางที่ 2 พบว่าผู้ตอบแบบประเมิน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 30 คน (ร้อยละ 72.20) ผู้ชาย จำนวน 10 คน (ร้อยละ 27.80) มีอายุ 31 – 40 ปี และอายุ 41 – 50 ปี จำนวนเท่ากัน 12 คน (ร้อยละ 33.30) ระดับปริญญาตรี จำนวน 29 คน (ร้อยละ 69.40) และ ปฏิบัติงาน ณ กลุ่มงานห้องสมุดและการเรียนรู้ 2 จำนวน 18 คน (ร้อยละ 44.40) และรายละเอียดอื่น ๆ ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ความพึงพอใจต่อการอบรมเชิงปฏิบัติการ

รายการประเมิน	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
3.1 ความน่าสนใจของเนื้อหา	4.94	0.23	มากที่สุด
3.2 การบรรยายของวิทยากร	4.94	0.23	มากที่สุด
3.3 การตอบคำถามของวิทยากร	4.89	0.32	มากที่สุด
3.4 สื่อที่ใช้ในการบรรยาย	4.92	0.28	มากที่สุด
3.5 ความคาดหวังที่มีต่อการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ หลังเข้ารับบริการวิชาการ	4.97	0.17	มากที่สุด
3.6 ระยะเวลาในการบริการวิชาการ	4.92	0.28	มากที่สุด
3.7 ความเหมาะสมของสถานที่	4.83	0.45	มากที่สุด
รวม	4.92	0.28	มากที่สุด

ตารางที่ 7 พบว่าผู้ตอบแบบประเมินมีความพึงพอใจต่อการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยรวมมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.92) โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ความคาดหวังที่มีต่อการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์หลังเข้ารับบริการวิชาการ ($\bar{x}$ = 4.97) รองลงมาคือ ความน่าสนใจของเนื้อหา และการบรรยายของวิทยากร ($\bar{x}$ = 4.94) และ อื่น ๆ ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะของผู้เข้ารับบริการวิชาการ

- อยากให้มีอบรมแบบนี้อีกค่ะ เพื่อความต่อเนื่องและทักษะใหม่ๆ
- เป็นการอบรมที่ดีมากค่ะ

หัวข้อที่ท่านประสงค์ให้จัดในครั้งถัดไป

- กิจกรรมสำหรับเด็ก
- การใช้ Ai chatbot, Gemini, Grok กับบริการถามตอบในห้องสมุด
- การอบรมใช้ canva เวอร์ชันอื่นอีก
- การถ่ายทำวิดีโอประชาสัมพันธ์ และเทคโนโลยีในงานบริการ

ประโยชน์ที่ได้รับ

การพัฒนาทักษะด้านการใช้ปัญญาประดิษฐ์สำหรับเจ้าหน้าที่สำนักงาน ของเครือข่ายห้องสมุดกรุงเทพมหานครในสังกัดสำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยว กรุงเทพมหานคร จะก่อให้เกิดความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนความรู้ การให้บริการและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนทุกช่วงวัย เป็นการสร้างเครือข่ายในสังคมแห่งการเรียนรู้และการพัฒนาแหล่งเรียนรู้และสนับสนุนการศึกษาตลอดชีวิตของกรุงเทพมหานคร

ตอบสนองด้านการเรียนการสอนชุดวิชา 13413 เทคโนโลยีดิจิทัลและวิทยาการข้อมูล 13421 การจัดการงานสำนักงาน และ 13423 ระบบสารสนเทศสำนักงาน

ภาพกิจกรรมการดำเนินงานโครงการ

